

tako, kakor do sedaj, namreč po načinu odkupa in pavšalovanja. To so glavne črte novega zakona. Prihodnjič še nekoliko besed o njegovih nasledkih.

Nova podružnica sv. Cirila in Metoda.

Podružnica šolske družbe sv. Cirila in Metoda so velevažne za naše kraje, saj je naloga te družbe to, da vničuje zlobno delovanje nemškega „šulvereina“. Taka podružnica je od dne 30. septembra t. l. pri sv. Lenartu v slov. goricah, ustanovili so jo v gostilni g. Poliča isti den in to prav slovesno. Okoli 3. ure popoldan zasvirala je krasno pod vodstvom marljivega kapelnika g. Kurnika dobro izurjena in iz daleka iskana slovenska Št.-Lenartska godba ter tako vzvišala imeniten pomen bližajočega se trenutka. Prostori gostilne polnili so se z najodličnejšimi osebami župnije sv. Lenarta in okolice. Videli smo med obilnimi vdeleženci mil. g. kanonika, preč. gg. sodnika Wengerja, pristava Petroviča, odvetnika dr. Lešnika, knjigovodja Zatlankala, dva g. bogoslovca, načelnika okr. zastopa P. Mesareca, J. Vogrina, A. Rola, J. Ropa, M. Šumana itd. Zastopana je bila tudi vsaka župnija iz okolice, še sv. Bolfank, izvzeti je samo sv. Benedikta in to se nam dozdeva toliko čudovitnejše, ker je ravno iz te župnije veliko udov k našemu društvu pristopilo.

Ob 1/4. uri pozdravi č. g. J. Bohanec z iskrenimi besedami zbrane došle p. n. gospode in vpisane ude družbe. Prebere vabilo, s katerim so se vabili slov. posestniki pristopiti v lep in pomenljivo družbo. Glasi se tako-le:

Pridnim otrokom najljubši je očetov glas, zato vas vabimo, dragi rojaki, v sladko naročje dveh skrbnih očetov, ki sta delita Slovencem že pred tisoč let nebeški kruh življenja ter še skrbela v svoji smrti uri za nje, pa tudi še zdaj skrbita in prosita za svoj ljubljeni slovanski rod pred tronom milosti božje — in ta dva premila očeta slovenska sta sv. Ciril in Metod. Zapustila sta nam ta dva duhovna očeta prekrasno dedščino, sv. kat. vero in mili jezik slovenski. Ta dva bisera, talenta, po Slomškovih besedah potrebna, kakor svetle oči, sta nam privojskovala sv. Ciril in Metod po hudem preganjanji in trdeji ječi. Nju moramo prinesiti tudi enkrat pred tron božji. Ali ravno ti svetinji nam hočejo vzeti narodni naši nasprotniki. Ker pa niso v stanu pohrustati trdega debela, zato so se lotili cvetja, kakor gosenice — segli so po slovenskih otrokih v šoli ter jim želijo iztrgati s pomočjo zdaj že v srci slovenskih goric — pri sv. Lenartu v slov. gor. — vstanovljenega nemškega „šulvereina“ sv. vero in zadušiti v njih mladih prsih ljubezen do sladke matrne besede.

Slovenci, prebivalci rajskih slovenskih goric, k temu ne smemo molčati, ne rok križem držati. Vstanoviti želimo še to leto — ravno pri sv. Lenartu v slov. gor. — podružnico velike družbe šolske sv. Cirila in Metoda in sicer za sv. Lenart in okolico. Njej je namen: buditi med slovenskimi otroci sv. vero in ljubezen do maternega jezika. To je isti namen za katerega sta gorela in živela sv. brata Ciril in Metod.

Družbenik sme biti vsak, možki in ženska, ki se oglasi, da će izpolnjevati družbene dolžnosti.

Stariši zapišite va-njo ne le sebe, ampak tudi svoje odrasle otroke, da bodo rasli na priprošnju sv. apostola v sv. veri, modrosti in umnosti. In v to pomozhi Bog in sv. apostola Ciril in Metod!

Vabilo, ki ga je moral vsak pred podpisom prebrati, pridobilo nam je več kot 150 udov in sicer še pred vstanovljenjem družbe.

Po krasnih, vsakemu rodoljubu v srce se-gajočih vabilnih besedah prečita še pravila podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, ki so so bila od navzočih z navdušnostjo vzprejeta. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Pljuča in njih opravilo.

Čem bolj pozna človek sebe, tem lažje mu bode, da se ravna prav, tako, kakor njegov naravi ugaja. Pri tem mu pa sodi še posebno dobro, ako pozna svoje telo in zna tudi opravila, ki jih imajo telesni udje za to, da se počuti človek dobro ter si ohrani zdravje svoje.

Pljuča pa so imenitni ud v človeškem telesu in imamo jih za to, da po njih dihamo ter tako slabo sapo izpravimo iz sebe, dobro pa pijemo va-se. O njih piše se v „zbirki domačih zdravil“ tako-le: Spletena so iz jako tenkih vejic treh cevi, katerih prva se imenuje sapnik ali dušnik; drugi pravimo pljučna odvodnica, tretji pa pljučna dovodnica. Prva cev nam rabi za sapo, druga in tretja za kri. Kar je meh v kovačnici, to so pljuča v našem telesu. Težka so nekaj čez jeden kilogram in obstojé iz dveh precej enakih kril, ki od obeh strani srce obdajate. Pljučna skupina s srcem vred skrita je v prsni votlini. Namen pljuč je pravi ta, da zboljšujejo kri, katera temno-rdeča, toraj spridena, va-nje prihaja in jih svitlo rdeča zopet zapušča. To se zgodi s spajanjem zraka, s katerim pride kri v pljučih v dotiko. Sapa namreč prihaja po sapniku od zunaj v pljuča po dveh potih: skozi nos in skozi usta. Sapnik je zložen iz kakih dvanajst hrustančastih obročkov, katere koža družega na družega veže. Zgoraj sapnik drži v usta in je posredno tudi

